

ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"

www.macevanje.org

~ БОД ~ основе

Свако кретање напред излаже мачеваоца опасности од противниковог врха. Ово правило, разуме се, важи и за све врсте напада, било да се изводе коракком, испадом, бодом-леђа, искоракком или неком косом акцијом. Врх противниковог мача је, дакле, прва препрека између нашег оружја и циља који треба погодити. Та препрека ће се (можда) и сама уклонити, ако је супарник невешт или несмотрен, али на то се не сме рачунати.

Постоје различити начини да се дат проблем превлада у пракси, од којих су неки више, а неки мање поуздани. Лујс Паћеко Нарваес¹ је објаснио најсигурнији метод начелом: „Сваки напад мора да садржи и одбрану” („И свака одбрана мора да садржи напад”, али то је тема неког другог текста). Мачевалац стога мора себи да постави неколико питања пре него што се осмели за напад, а који ће да оствари тек када су сви одговори позитивни. Прво и најважније гласи:

„Да ли је мој врх уперен у противниково тело, а његов није у моје?”

Наш врх мора увек бити уперени у противника, чиме је први део загонетке већ решен. Али исто важи и за мачеваоца са супротне стране, тако

¹ Luis Pacheco de Narváez, *Grandezas de la espada* (1600.), шпански мајстор мачевања на двору Филипа II.

да је и његово оружје стално уперено у нас. Решење које Нарваес нуди је једноставно: непосредно пре напада нужно је одбранити се од врха, то јест, парирати. То се изводи тако што се цела рука пружа и истовремено се противничково сечиво склања у страну, праволинијски и најкраћом могућом линијом – другом позицијом шаке ако је споља, четвртом ако је унутра. При том је **неопходно** испунити следеће:

1.) Рука мора бити потпуно – скроз, цела, до краја – **ИСПРУЖЕНА!** Рука савијена у лакту је: а) слабија од пружене; б) краћа од пружене; в) завашава лажним (дужим) опажајем дистанце; г) не може правилно да нанесе бод – савијена рука се током убода додатно савија, уместо да се савије сечиво.

2.) Шака мора бити искључиво у **ДРУГОЈ** (*secunda*) или **ЧЕТВРТОЈ** (*quarta*) позицији. Све остале позиције у којима длан није потпуно хоризонтално постављен надоле или нагоре никако и низашта не ваљају, јер је код њих спрег сила руке и оружја неповољан, а напад у целини слабашан и неспретан.

3.) **ШАКА** мора бити а.) у висини рамена десне руке, или мало више и мало умерено у десно у другој позицији или б.) у висини рамена леве руке и нипошто не сме да пређе раме леве руке у четвртој. Све остало је бесмислено, пошто се покрива празан простор око тела, а губи се на дужини и снази напада.

4.) **ЈАЧИМ** делом сечива се хвата **СЛАБИЈИ** део противничковог. Јачи део (*forta*) је доња, шири половина ближа гарди, а слабији (*debola*) горња, тања половина која обухвата и врх. Практички, **део сечива којим** хватате мора бити **ближе гарди** од дела противничковог сечива **који хватате**. На овај начин се, законом полуге, у потпуности занемарује разлика у телесној снази мачевалаца – дословце дете може да контролише оружје и најјачем човеку.

5.) Так када су сви ови предуслови **ИСПУЊЕНИ**, може се кренути у напад, а то значи закорачити ка противнику.

Ако макар један од њих није испуњен, напад може да се сконча лоше по онога ко га изводи. Ако је противник јачи, бржи, агресивнији или просто има дужу руку – **лош исход је н е м и н о в а н**.

Овај концепт нападања стари италијански мајстори су различито називали: Ridolfo Capo Ferro „*guadagnare la spada*”; Salvator Fabris „*trovar la*

spada". Шпанска акција „*atajo*” је слична, осим што ту шака остаје у трећој позицији, уз обавезно кретање у страну или косо (о том - потом).

Ових пет принципа прво треба да буду запамћени са папира. После тога, потребно их је усвојити вежбом која ће бити лагана и праћена сталним освешћивањем радњи тела кроз ових пет једноставних питања-правила.

Андреј Кубичек, инструктор мачевања